

5 มีนาคม 2558: จับตาวาระ 3 ร่าง พ.ร.บ.ประกันสังคม พ.ศ....ฉบับ สนช.¹

บุษยรัตน์ กาญจนดิษฐ์

27 กุมภาพันธ์ 2558

นับตั้งแต่การแก้ไขพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 เมื่อปี 2542 ซึ่งถือว่าเป็นการแก้ไขกฎหมายประกันสังคมครั้งล่าสุด ภายหลังจากที่กฎหมายฉบับนี้มีการประกาศอย่างเป็นทางการครั้งแรกในประเทศไทยเมื่อวันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2533 เป็นต้นมา และมีการแก้ไขครั้งแรกในปี พ.ศ. 2537 และ 2542 ตามลำดับ

16 ปีผ่านไป ประเทศไทยกำลังจะมีการประกาศใช้กฎหมายประกันสังคมที่มีการแก้ไขเป็นครั้งที่ 3

เพราะไม่กี่วันข้างหน้า พุทธศักราชที่ 5 มีนาคม 2558 ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) จะมีการลงมติในวาระ 3 เพื่อพิจารณาเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบต่อร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.ของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯดังกล่าว ซึ่งได้พิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2558 ที่ผ่านมา และได้นำเสนอรายงานการพิจารณาต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2558

14 ครั้งของการประชุมของคณะกรรมการฯ จำนวน 18 คน ที่แต่งตั้งโดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2557 ผู้ซึ่งมาทำหน้าที่หมอต้าแยคตลอด “ร่างกฎหมายประกันสังคมในรูปแบบใหม่” ออกมา

แน่นอนกว่าร่างกฎหมายประกันสังคมฉบับใหม่นี้จะคลอดออกมา ก็พบว่าเส้นทางที่เกิดขึ้นมาของร่างกฎหมายประกันสังคม ได้ถูกทำแท้งมาแล้วถึง 2 ครั้ง ในสมัยอดีตนายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ และนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร กล่าวคือ

- 10 ปี ผ่านไป สิงหาคม 2552 คณะรัฐมนตรีในสมัยนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรีได้ลงมติเห็นชอบเสนอร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่..) พ.ศ.... และเสนอเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในช่วงเวลาเดียวกันคณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทย (คสรท.) และองค์กรเครือข่าย ก็ได้มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติประกันสังคมฉบับบูรณาการแรงงาน หรือฉบับ 14,264 รายชื่อ เพื่อเสนอประกบการพิจารณาคู่กับร่างของรัฐบาลเมื่อ 24 พฤศจิกายน 2553 ต่อมาในวันที่ 26 มกราคม 2554 สภาผู้แทนราษฎรรับหลักการวาระ 1 ร่าง พ.ร.บ.ประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ทั้งนี้ไม่มีฉบับผู้ใช้แรงงาน เนื่องจากยังอยู่ในขั้นตอนการตรวจสอบรายชื่อผู้เสนอกฎหมาย)

การประชุมพิจารณามาถึงขั้นตอนรับหลักการวาระ 1 ของวุฒิสภาเมื่อ พฤษภาคม 2554 อย่างไรก็ตาม 11 พฤษภาคม 2554 เกิดการยุบสภา มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลใหม่ภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรียิ่งลักษณ์ ชินวัตร ซึ่งมีได้นำร่างกฎหมายฉบับนี้เสนอต่อรัฐสภาให้พิจารณาต่อ จึงถือว่าร่างกฎหมายฉบับนี้ไม่ได้รับการพิจารณาอีกต่อไป

¹ ปรับปรุงจากบทความเดิมของผู้เขียนเรื่อง “ปรับปรุงให้ดีขึ้น” หรือ “แย่ลงกว่าเดิม” กับร่าง พ.ร.บ.ประกันสังคม พ.ศ....ฉบับ สนช. ซึ่งเผยแพร่เมื่อ 13 มกราคม 2558 ซึ่งในขณะนั้นคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่..) พ.ศ.... ยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ฉบับนี้จึงเพิ่มเติมผลการพิจารณาครบทุกมาตรา และประเด็นที่มีผู้ขอแปรญัตติในวาระ 3 คือ วาระการเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบให้ประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้เพิ่มเติม

- 20 กันยายน 2554 คณะรัฐมนตรีภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรียิ่งลักษณ์ ชินวัตร มีมติเห็นชอบให้เสนอร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่..) พ.ศ.... ที่นางสาววิไลวรรณ แซ่เตีย กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 14,264 คน เป็นผู้เสนอ เข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร และมีการบรรจุวาระการพิจารณาในสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันวานคม 2554

ท่ามกลางการรอคอยกว่า 1 ปี เดือนมกราคม 2556 ร่างกฎหมายประกันสังคมฉบับคณะรัฐมนตรีที่ผ่านการเห็นชอบเมื่อเมษายน 2555 ถึงมีการนำเข้าบรรจุวาระเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณารับหลักการเห็นชอบในวาระ 1

อย่างไรก็ตาม “ฟ้าได้ผ่าลงกลางใจผู้ใช้แรงงานอย่างหุดโหด” 21 มีนาคม พ.ศ.2556 ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่ 1 ไม่รับหลักการร่างพระราชบัญญัติฉบับ 14,264 รายชื่อ ดังนั้นจึงได้ถือว่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ตกไปจากการพิจารณาตามกระบวนการนิติบัญญัติไทย

ขณะเดียวกันเมษายน – มิถุนายน 2556 คณะกรรมาธิการชั้นสภาผู้แทนราษฎรมีการพิจารณาร่าง พ.ร.บ.ประกันสังคมจนแล้วเสร็จ เพื่อเสนอต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรให้ลงมติเห็นชอบในวาระ 3 แต่ต่อมาเมื่อ 9 ธันวาคม 2556 มีการยุบสภา ทำให้ร่าง พ.ร.บ.ประกันสังคมฉบับนี้ต้องยุติการดำเนินการตามขั้นตอนกระบวนการนิติบัญญัติชั่วคราว จนกว่าจะมีรัฐบาลใหม่

- 22 พฤษภาคม 2557 เกิดเหตุการณ์รัฐประหาร พลเอกสุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ ได้รับการแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานเมื่อกันยายน 2557 กระทรวงแรงงานเสนอร่างกฎหมายประกันสังคมฉบับแก้ไขเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี (ครม.) เนื่องจากเป็นหนึ่งในกฎหมายหลายฉบับที่ สนช. เเร่งรัดให้เกิดขึ้นและ ครม. ได้เห็นชอบเมื่อ 21 ตุลาคม 2557 ต่อมาสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) รับหลักการวาระ 1 เมื่อ 31 ตุลาคม 2557 ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว จนแล้วเสร็จเมื่อกุมภาพันธ์ 2558

ในช่วงการพิจารณาร่างกฎหมายประกันสังคมปี 2557-2558 นี้เอง ผู้ใช้แรงงาน องค์กรแรงงาน และ องค์กรพัฒนาเอกชนด้านแรงงานได้มีการรวมตัวกันในนาม “เครือข่ายประกันสังคมคนทำงาน (คปค.) 14 องค์กร”² นำเสนอหลักการ 4 ประการ เพื่อให้เกิดการปฏิรูปประกันสังคมคนทำงานให้ถ่วงหน้า เท่าเทียม และเป็นธรรม ประกอบด้วย (1) หลักความครอบคลุมผู้ทำงานทุกคนทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป (2) หลักความเป็นอิสระในการบริหารจัดการแบบกระจายอำนาจ และยึดหลักธรรมาภิบาล โดยต้องบูรณาการเพื่อประสานสิทธิประโยชน์และการบริหารจัดการที่เชื่อมโยง (3) หลักความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของผู้ประกันตนในการบริหารจัดการกองทุนทุกระดับ (4) หลักความยืดหยุ่น เป็นธรรม สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจและสังคม เพื่อสามารถออกแบบและปรับปรุงกองทุนให้เหมาะสม

เนื่องจากพบว่าสาระสำคัญของร่างกฎหมายฉบับนี้ พบว่า การบริหารจัดการกองทุนประกันสังคมที่ยังไม่มีความเป็นอิสระ ยังไม่เปิดโอกาสให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่คล่องตัว และมีประสิทธิภาพ และรวมถึงความไม่ครอบคลุมทั่วถึงในการคุ้มครองแรงงานทุกคน

² เครือข่ายประกันสังคมคนทำงาน (คปค.) 14 องค์กร ประกอบด้วย 1. สภาแรงงานองค์กรแรงงานแห่งประเทศไทย 2. คณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทย 3. ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ 4. เครือข่ายปฏิบัติการเพื่อแรงงานข้ามชาติ 5. กลุ่มคนรักหลักประกันสุขภาพ 6. สมาพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ 7. มูลนิธิอารมณ์ พงศ์พันธ์ 8. มูลนิธิหญิงชายก้าวไกล 9. มูลนิธิเพื่อนหญิง 10. สมาคมวิถีทางเลือกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 11. สมาคมเครือข่ายแรงงานนอกระบบ 12. สภาเครือข่ายกลุ่มผู้ป่วยจากการทำงานและสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศไทย 13. มูลนิธิพิทักษ์แรงงานไทย 14. มูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ

คปค. ได้มีการยื่นหนังสือถึงประธาน สนช. ที่รัฐสภา เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2557 เพื่อขอให้ชะลอการนำร่างกฎหมายประกันสังคมฉบับรัฐบาลเข้าสู่การพิจารณาของสนช. และเสนอให้มีการเปิดเวทีรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างรอบด้านก่อน แต่ก็ได้มีผลเปลี่ยนแปลงความเร่งด่วนนี้แต่อย่างใด

เพราะวันรุ่งขึ้น 31 ตุลาคม 2557 สนช. ได้มีมติวาระ 1 รับหลักการร่างกฎหมายดังกล่าว พร้อมตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.จำนวน 18 คน ได้แก่

- (1) พลเอกสิงห์ศึก สิงห์ไพร และทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญ
- (2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษฉำฉา ทศนาญชลี
- (3) พลเอกมารุต ปัทโชตะสิงห์
- (4) นายสุรเดช วลีอิทธิกุล
- (5) นายพจน์ อร่ามวัฒนานนท์
- (6) นายชูศักดิ์ จันทยานนท์
- (7) นายมนัส โกศล
- (8) พลเอกธารไชยยันต์ ศรีสุวรรณ
- (9) นายเจตน์ ศิรธรานนท์
- (10) นายสุพันธุ์ มงคลสุธี
- (11) นายอิสระ ว่องกุศลกิจ
- (12) นายโกวิท สีจจวิเศษ
- (13) นายประเวศ อรรถสุภผล
- (14) นายศุภชัย ดิษเทศ
- (15) นายสุชาติ โอวาทวรรณสกุล
- (16) นางสาวสุวิรัตน์ ตริมิตรคา
- (17) นายอนุชา รัตนสินธุ์
- (18) นางสาวอรุณี ศรีโต

โดยคณะกรรมการฯมีการประชุมทั้งสิ้นรวม 14 ครั้ง คือ วันที่ 7, 10, 17, 24 พฤศจิกายน วันที่ 1, 8, 15, 22 ธันวาคม 2557 วันที่ 5, 12, 19 มกราคม 2558 และวันที่ 2, 9 และ 23 กุมภาพันธ์ 2558

ทั้งนี้พบว่าในระหว่างการประชุมพิจารณาของคณะกรรมการฯ ประเด็นที่ถูกจับตาและเคลื่อนไหวอย่างหนักหน่วงจากผู้ใช้งานกลุ่มต่างๆ คือ การยืนยันให้กลับไปใช้นิยามเดิมในมาตรา 5 กรณีคำว่า “ว่างงาน” ที่เนื่องจากร่างกฎหมายฉบับคณะรัฐมนตรีนี้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขนิยามว่างงานใหม่เป็นว่า “ให้จำกัดเฉพาะกรณีการถูกเลิกจ้างเพียงเท่านั้น” ซึ่งถือว่าเป็นการลอนสิทธิคนงานอย่างยิ่ง

เมื่อมาพิจารณาสาระสำคัญของร่างกฎหมายที่ สนช. รับหลักการวาระ 1 พบว่ามีความแตกต่างจาก พ.ร.บ.ประกันสังคม พ.ศ.2533 รวม 29 เรื่อง ซึ่งต่อมาภายหลังการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ.ประกันสังคม พบว่า มีการแก้ไขร่างกฎหมายประกันสังคม ซึ่งแตกต่างจากฉบับที่รับหลักการในวาระ 1 รวม 14 เรื่อง อีกทั้งยังมีผู้ขอแปรญัตติในบางมาตรารวม 7 เรื่อง

โดยสามารถแสดงเปรียบเทียบให้เห็นชัดเจนได้ในรูปตารางเรียงตามมาตราร่าง พ.ร.บ. ดังนี้

ข้อ	สาระสำคัญที่กำหนดไว้ในร่างกฎหมายฉบับที่เข้าสู่การพิจารณาของ สนช. วาระ 1	สาระสำคัญใหม่ที่ถูกแก้ไขโดยคณะกรรมการการวิสามัญฯ	ประเด็นที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ได้ขอแปรญัตติ
(1)	มีการขยายความคุ้มครองไปถึงลูกจ้างชั่วคราวทุกประเภทของส่วนราชการ รวมถึงครูหรือครูใหญ่ของโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน (กฎหมายเดิมได้ยกเว้นคนกลุ่มนี้ไว้)	มีการเพิ่มเติมกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายประกันสังคมฉบับใหม่นี้ เพิ่มขึ้นมาอีก 1 กลุ่ม (นอกเหนือจาก 2 กลุ่มตามตารางด้านซ้ายมือ) คือกลุ่มลูกจ้างของนายจ้างที่มีสำนักงานในประเทศและต้องไปประจำทำงานในต่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อให้ลูกจ้างคนไทยที่ไปทำงานต่างประเทศสามารถเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 33 ได้ เนื่องจากสิทธิประโยชน์ทดแทนตามกฎหมายไทยลูกจ้างจะได้รับมากกว่ากองทุนประกันสังคมจากต่างประเทศ (กฎหมายฉบับ 2533 ได้ยกเว้นคนกลุ่มนี้ไว้) (มาตรา 4)	นายก้านณรงค์ จันทิก ขอตัดนิยามคำว่า “ลูกจ้าง” ออกทั้งหมด
(2)	แก้ไขคำว่า “ลูกจ้าง” ให้มีความหมายถึง ผู้ซึ่งทำงานให้นายจ้างโดยรับค่าจ้าง (กฎหมายเดิมได้ยกเว้นลูกจ้างที่ทำงานบ้านอันมิได้ประกอบธุรกิจรวมอยู่ด้วย)	ไม่มีการแก้ไข	-
(3)	แก้ไขคำว่า “ทุพพลภาพ” ให้หมายถึงถึงการสูญเสียอวัยวะหรือสูญเสียสมรรถภาพของอวัยวะหรือของร่างกาย หรือสูญเสียสภาวะปกติของจิตใจ จนทำให้ความสามารถในการทำงานลดลงถึงขนาดไม่อาจประกอบภารงานตามปกติได้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่เลขาธิการประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการแพทย์ (กฎหมายเดิมระบุเพียงว่าต้องไม่สามารถทำงานได้เพียงเท่านั้น)	ไม่มีการแก้ไข	-

ข้อ	สาระสำคัญที่กำหนดไว้ในร่างกฎหมายฉบับที่เข้าสู่การพิจารณาของ สนช. วาระ 1	สาระสำคัญใหม่ที่ถูกแก้ไข โดยคณะกรรมการวิสามัญฯ	ประเด็นที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ได้ขอแปรญัตติ
(4)	แก้ไขคำว่า “ว่างงาน” ให้จำกัดเฉพาะกรณีการถูกเลิกจ้างเท่านั้น (กฎหมายเดิมรวมทุกกรณีที่สัญญาจ้างแรงงานสิ้นสุดลง)	แก้ไขนิยามคำว่า “ว่างงาน” โดยให้คงไว้ตามเดิมใน พ.ร.บ.ประกันสังคม พ.ศ. 2533 ที่หมายความว่า การที่ผู้ประกันตนต้องหยุดงาน เนื่องจากนิติสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง ตามสัญญาจ้างแรงงานสิ้นสุดลง (มาตรา 5)	-
(5)	เพิ่มเติมคำว่า “ภัยพิบัติ” ให้มีขอบเขตที่ชัดเจนขึ้น โดยหมายถึงทั้งภัยธรรมชาติและมีผู้ทำให้เกิดขึ้นเพื่อกำหนดขอบเขตการได้รับลดหย่อนการออกเงินสมทบ (กฎหมายเดิมไม่มี)	ไม่มีการแก้ไข	-
(6)	แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการประกันสังคม ให้ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข และผู้แทนสำนักงบประมาณเป็นกรรมการ กับผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนฝ่ายละ 6 คน ที่มาจากการเลือกตั้งตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด และให้เลขาธิการสำนักงานประกันสังคมเป็นกรรมการ และเลขาธิการ ทั้งนี้กรรมการต้องแสดงบัญชีรายการทรัพย์สิน (กฎหมายเดิมกำหนดผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนฝ่ายละ 5 คน และไม่ได้ระบุเรื่องที่มาจากการเลือกตั้งไว้ รวมทั้งกรรมการไม่ต้องแสดงบัญชี	แก้ไขใหม่เป็นดังนี้ องค์ประกอบของคณะกรรมการประกันสังคม ให้เพิ่มเติมผู้แทนจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เข้ามาอีก 1 ตำแหน่งจากองค์ประกอบเดิมที่ระบุไว้แล้ว เพราะเป็นองค์กรที่มีความรับผิดชอบในการส่งเสริมดูแลเด็กสตรี ผู้สูงอายุและคนพิการ และสำหรับในส่วนผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตน ให้เพิ่มเป็นฝ่ายละ 7 คน (เนื่องจากการเพิ่มตัวแทนจากภาครัฐเป็น 7 คน ทำให้ต้องเพิ่มตัวแทนจากฝ่ายนายจ้างและฝ่ายผู้ประกันตนเข้าไปด้วย) อีกทั้งผู้แทนทั้ง 2 กลุ่มนี้ที่มาจากกาเลือกตั้ง ให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของฝ่ายนายจ้างและฝ่ายผู้ประกันตน สัดส่วนระหว่างหญิงและชาย	นายมนัส โกศล ในฐานะกรรมการ ขอตัดคำว่า “สัดส่วนระหว่างหญิงและชาย รวมทั้งการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพของคนพิการ และผู้ด้อยโอกาส” ออก นายสุธรรม พันธุศักดิ์ ขอเปลี่ยนแปลงประธานกรรมการ จากเดิมที่กำหนดว่าปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นประธาน ขอแก้ไขใหม่ โดยให้กรรมการประชุมและเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ

ข้อ	สาระสำคัญที่กำหนดไว้ในร่างกฎหมายฉบับที่เข้าสู่การพิจารณาของ สนช. วาระ 1	สาระสำคัญใหม่ที่ถูกแก้ไข โดยคณะกรรมการวิสามัญฯ	ประเด็นที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ได้ขอแปรญัตติ
	ทรัพย์สิน)	รวมทั้งการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพของคนพิการและผู้ด้อยโอกาส (มาตรา 7)	
(7)	<p>กำหนดให้คณะกรรมการประกันสังคมมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาไม่เกิน 7 คน โดยการสรรหาจากผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 10 ปี ในด้านการเงินการคลัง ด้านระบบงานประกันสังคม ด้านการบริหารการกองทุน ด้านบริหารจัดการ ด้านการแพทย์ ด้านกฎหมายและด้านเศรษฐศาสตร์</p> <p>หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด</p> <p>(กฎหมายเดิมกำหนดผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกิน 5 คน และมาจากด้านประกันสังคม แรงงาน การแพทย์ กฎหมาย และอื่นๆ)</p>	<p>มีการแก้ไขใหม่ โดยเพิ่มเติมถ้อยคำดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยคำแนะนำของกรรมการ - <u>เพิ่มเติมคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิและที่ปรึกษาจากเดิมอีก 3 ข้อ คือ ต้องมีอายุไม่เกิน 70 ปีบริบูรณ์ , ไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต , ไม่เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวไม่น้อยกว่า 3 ปี</u> 	<p><u>นายวรพล โสคติยานุรักษ์ และนายธานี อ่อนละเอียด</u></p> <p>ขอแก้ไขถ้อยคำในเรื่องคุณสมบัติ โดยจากเดิมเขียนไว้ว่า “ไม่เป็น” หรือ “ไม่เคย” ขอแก้ไขใหม่ โดยตัดคำว่า “ไม่” ออกจากประโยคนั้นๆ</p> <p>กล่าวโดยง่าย คือ พรรคแรกเขียนไว้ว่ากรรมการหรือที่ปรึกษาไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ ดังนั้นพรรคต่อมาไม่ต้องใส่คำว่า “ไม่เป็นแล้ว” เพราะจะซ้ำซ้อนกับพรรคข้างต้น คือ มีคำว่า “ไม่” 2 ครั้ง ในมาตราเดียวกัน</p> <p>ยกตัวอย่างเช่น</p> <p>มาตรา 8/2 กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือที่ปรึกษา ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้</p> <p>(2) ไม่เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ</p>

ข้อ	สาระสำคัญที่กำหนดไว้ในร่างกฎหมายฉบับที่เข้าสู่การพิจารณาของ สนช. วาระ 1	สาระสำคัญใหม่ที่ถูกแก้ไขโดยคณะกรรมการการวิสามัญฯ	ประเด็นที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ได้ขอแปรญัตติ
			ผู้แปรญัตติ ได้ขอตัดคำว่า “ไม่” หน้าข้อความข้อ (2) ออก เป็นต้น
(8)	<p>การกำหนดเรื่องกรรมการ ถือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตาม พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ที่จะต้องแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยให้เปิดเผยต่อสาธารณชนทราบไม่เกิน 30 วัน นับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีดังกล่าว (กฎหมายเดิมไม่มีการระบุในเรื่องนี้ไว้)</p>	ไม่มีการแก้ไข	<p><u>นายสุธรรม พันธุ์ศักดิ์</u></p> <p>ขอแก้ไขใหม่ว่า ไม่ต้องเปิดเผยต่อสาธารณชน เว้นแต่มีผู้ร้องขอต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ว่ามีเหตุส่อไปในทางทุจริตและประพฤติมิชอบ</p>
(9)	ไม่มีการระบุไว้	ไม่มีการระบุไว้	<p><u>นายวรพล ไสคติยานุรักษ์</u> และนายธานี อ่อนละเอียด</p> <p>ขอแก้ไขใหม่ทั้งหมดในเรื่องการจัดตั้งกองทุนประกันสังคม โดยเสนอดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้กองทุนเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ - กิจการของกองทุนไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยพนักงานรัฐวิสาหกิจ

ข้อ	สาระสำคัญที่กำหนดไว้ในร่างกฎหมายฉบับที่เข้าสู่การพิจารณาของ สนช. วาระ 1	สาระสำคัญใหม่ที่ถูกแก้ไขโดยคณะกรรมการวิสามัญฯ	ประเด็นที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ได้ขอแปรญัตติ
			<p>สัมพันธ์ และกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม</p> <p>- เงินกองทุนให้เป็นของกองทุน และไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน</p>
(10)	<p>แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการพ้นตำแหน่งของคณะกรรมการ โดยเพิ่มเติมเรื่องคณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามเพิ่มขึ้นมาอีกข้อ</p> <p>(กฎหมายฉบับ 2533 ไม่มีการระบุไว้)</p>	<p>แก้ไขใหม่เป็น</p> <p>การพ้นตำแหน่งของคณะกรรมการ และรวมถึงผู้ทรงวุฒิจำนวนหนึ่งของกรรมการที่มีอยู่ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</p>	-
(11)	<p>แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการการแพทย์ ให้ประกอบด้วยประธานกรรมการ และกรรมการอื่นมีจำนวนรวมกันไม่เกิน 16 คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงวุฒิจานวนหนึ่งหรือในวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่างๆ หรือในด้านเศรษฐศาสตร์สาธารณสุขหรือด้านการพัฒนาคุณภาพสถานพยาบาล โดยให้ผู้แทนสำนักงานประกันสังคมเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี (กฎหมายเดิมกำหนดเพียงรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงวุฒิจานวนหนึ่งหรือในวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่างๆเท่านั้น)</p>	<p>แก้ไขใหม่เป็นดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - คณะกรรมการการแพทย์ให้แต่งตั้งผ่านวิธีการสรรหา ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยคำแนะนำของกรรมการ - ให้เพิ่มผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายผู้ประกันตนฝ่ายละ 1 คน เข้าร่วมเป็นกรรมการการแพทย์ด้วย เพื่อให้ข้อมูลที่เป็นมิติทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อผู้ประกันตนในรายละเอียดเชิงลึกแก่คณะกรรมการการแพทย์ (กฎหมายฉบับ 2533 ไม่ได้ระบุไว้) 	-
(12)	<p>เพิ่มเติมข้อความเรื่อง กองทุนประกันสังคมต้องวางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีที่เหมาะสมแก่กิจการ</p>	<p>มีการแก้ไขถ้อยคำใหม่เป็น กองทุนประกันสังคมต้องวางและถือไว้ซึ่ง</p>	-

ข้อ	สาระสำคัญที่กำหนดไว้ในร่างกฎหมายฉบับที่เข้าสู่การพิจารณาของ สนช. วาระ 1	สาระสำคัญใหม่ที่ถูกแก้ไขโดยคณะกรรมการวิสามัญฯ	ประเด็นที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ได้ขอแปรญัตติ
	<p>ตามหลักสากล มีบัญชีลงรายการรับและจ่ายเงิน สินทรัพย์ และหนี้สินที่แสดงกิจการที่เป็นอยู่ตามความจริงและตามสมควร พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้นๆ และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ</p> <p>(กฎหมาย 2533 ไม่มีการกำหนดเรื่องนี้ไว้)</p>	<p>ระบบการบัญชีที่เหมาะสมแก่กองทุนตามมาตรฐานการบัญชี มีบัญชีลงรายการรับและจ่ายเงิน สินทรัพย์ และหนี้สินที่แสดงฐานะการเงินที่เป็นอยู่ตามความจริงและตามสมควร พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้นๆ</p> <p>ทั้งนี้ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง เพื่อกำกับดูแลความโปร่งใสได้มาตรฐาน และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ</p> <p>หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา องค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ</p>	
(13)	<p>กำหนดให้สำนักงานประกันสังคมสามารถดำเนินการกับทรัพย์สินที่ได้มาจากการจัดหาผลประโยชน์เพื่อประโยชน์ของกองทุนได้ (กฎหมายเดิมไม่มีการกำหนดเรื่องนี้ไว้)</p>	ไม่มีการแก้ไข	-
(14)	ไม่มีการระบุไว้	ไม่มีการระบุไว้	<p>รศ.ทวีศักดิ์ ศุภกวาทิน</p> <p>ขอเพิ่มเติมข้อความสำหรับผู้ประกันตามมาตรา 39 ดังนี้</p> <p>เมื่อผู้ประกันตนได้โอนย้ายไปเป็นผู้ประกันตนของกองทุนอื่นของรัฐ ให้มีสิทธิได้รับเงินสมทบที่ได้นำส่งเข้ากองทุนคืน โดยให้</p>

ข้อ	สาระสำคัญที่กำหนดไว้ในร่างกฎหมายฉบับที่เข้าสู่การพิจารณาของ สนช. วาระ 1	สาระสำคัญใหม่ที่ถูกแก้ไขโดยคณะกรรมการวิสามัญฯ	ประเด็นที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ได้ขอแปรญัตติ
			กองทุนประกันสังคมดำเนินการโอนเงินสมทบดังกล่าวไปให้กองทุนอื่นของรัฐ ที่รับโอนผู้ประกันตนไปจากกองทุนประกันสังคม
(15)	<p>ขยายความคุ้มครองให้แรงงานนอกระบบกลุ่มต่างๆสามารถเข้าสู่ระบบประกันสังคมได้มากยิ่งขึ้น</p> <p>และเพิ่มเติมเรื่องการจ่ายเงินสมทบของรัฐบาลเข้ากองทุนสำหรับผู้ประกันตนมาตรา 40 แต่ไม่เกินกึ่งหนึ่งของเงินสมทบที่ได้รับจากผู้ประกันตน</p> <p>(กฎหมายเดิมกำหนดไว้แค่เฉพาะกลุ่มที่ไม่ใช่ลูกจ้างตามมาตรา 33 เท่านั้นที่จะสมัครเข้ามาตรา 40 ได้ และไม่มีข้อกำหนดอัตราเงินสมทบของรัฐบาลว่าจะต้องสมทบจำนวนเท่าใด)</p>	แก้ไขเฉพาะในเรื่อง การจ่ายเงินสมทบของรัฐบาลเข้ากองทุนสำหรับผู้ประกันตนมาตรา 40 <u>ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของเงินสมทบที่ได้รับจากผู้ประกันตน</u>	-
(16)	รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีสามารถออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้ลดหย่อนการออกเงินสมทบของนายจ้างและผู้ประกันตนได้ ในกรณีท้องที่หนึ่งท้องที่ใด ประสบภัยพิบัติอย่างร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ (กฎหมายเดิมไม่มีการกำหนดเรื่องนี้ไว้)	ไม่มีการแก้ไข	-
(17)	กำหนดการคำนวณเงินเพิ่มที่นาย	ไม่มีการแก้ไข	-

ข้อ	สาระสำคัญที่กำหนดไว้ในร่างกฎหมายฉบับที่เข้าสู่การพิจารณาของ สนช. วาระ 1	สาระสำคัญใหม่ที่ถูกแก้ไขโดยคณะกรรมการวิสามัญฯ	ประเด็นที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ได้ขอแปรญัตติ
	จ้างค้ำชำระเงินสมทบ ทั้งในส่วนของตนเองและส่วนของลูกจ้าง โดยกำหนดให้เงินเพิ่มที่คำนวณได้ต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบที่นายจ้างต้องจ่าย (กฎหมายเดิมไม่มีการกำหนดเรื่องจำนวนเงินสมทบสุทธิที่นายจ้างต้องจ่าย)		
(18)	ขยายความคุ้มครองให้ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุน ไม่เป็นการตัดสิทธิจากกฎหมายอื่น ๆ ที่ต้องได้รับอยู่แล้วด้วย และสิทธิการได้รับประโยชน์ทดแทนไม่อาจโอนกันได้และไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี เพื่อให้หลักประกันที่มั่นคงแก่ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิ (กฎหมายเดิมไม่มีการกำหนดเรื่องนี้ไว้)	ไม่มีการแก้ไข	-
(19)	ขยายระยะเวลาในการยื่นขอรับประโยชน์ทดแทนเป็น 2 ปี (กฎหมายเดิมกำหนดไว้เพียง 1 ปี)	ไม่มีการแก้ไข	-
(20)	แก้ไขอัตราจำนวนเงินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบ สำหรับการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ให้แก่ผู้ประกันตนตามมาตรา 33 โดยแก้ไขใหม่จาก 9 เดือนเป็น 15 เดือน (กฎหมายเดิมเป็นการนำค่าจ้างสูงสุด 3 เดือนภายในระยะเวลา 9 เดือน มาคำนวณ)	ไม่มีการแก้ไข	-
(21)	ขยายความคุ้มครองให้ผู้ประกันตนหรือคู่สมรส หรือบุตรของผู้ประกันตนตามมาตรา 33 ซึ่งจงใจทำให้ตนเองหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำให้	ไม่มีการแก้ไข	-

ข้อ	สาระสำคัญที่กำหนดไว้ในร่างกฎหมายฉบับที่เข้าสู่การพิจารณาของ สนช. วาระ 1	สาระสำคัญใหม่ที่ถูกแก้ไขโดยคณะกรรมการวิสามัญฯ	ประเด็นที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ได้ขอแปรญัตติ
	ตนเองประสบอันตราย หรือเจ็บป่วย หรือทุพพลภาพ หรือตาย มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคมและเป็นมาตรฐานเดียวกันกับกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (กฎหมายเดิมได้ยกเว้นเรื่องนี้ไว้ มาตรา 61 เดิมแก้ไขใหม่อยู่ในมาตรา 28)		
(22)	ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ให้ครอบคลุมถึงค่าส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคด้วย (กฎหมายเดิมไม่มีเรื่องค่าส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค)	<p>แก้ไขใหม่เป็นดังนี้</p> <p>ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงานในส่วนค่าบำบัดทางการแพทย์ ให้เพิ่มค่าฟื้นฟูสมรรถภาพ เข้ามาด้วย</p> <p>รวมทั้งให้เพิ่มเรื่อง ค่าใช้จ่ายเป็นเงินเพื่อช่วยเหลือเบื้องต้นให้แก่ผู้ประกันตน ในกรณีที่ผู้ประกันตนได้รับความเสียหายจากการรับบริการทางการแพทย์ เมื่อสำนักงานได้จ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นให้แก่ผู้ประกันตนไปแล้ว ให้สำนักงานมีสิทธิไต่เบี่ยแก่ผู้กระทำผิดได้</p> <p>เหตุผลเพื่อไม่ต้องรอการพิสูจน์ว่า ใครเป็นผู้ถูกหรือผิด (กฎหมายฉบับ 2533 ไม่ได้ระบุไว้)</p> <p>มีการตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า กรณีที่ผู้ประกันตนยังไม่ได้รับสิทธิประกันสังคมให้สามารถใช้สิทธิในส่วนของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ได้</p>	-
(23)	สิทธิประโยชน์ในกรณีคลอดบุตร	ขอแก้ไขใหม่เป็น จ่ายเงินสมทบมาไม่น้อย	-

ข้อ	สาระสำคัญที่กำหนดไว้ในร่างกฎหมายฉบับที่เข้าสู่การพิจารณาของ สนช. วาระ 1	สาระสำคัญใหม่ที่ถูกแก้ไข โดยคณะกรรมการวิสามัญฯ	ประเด็นที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ได้ขอแปรญัตติ
	<p>กฎหมายฉบับ พ.ศ. 2533 ระบุไว้ว่า ผู้ประกันตนต้องส่งเงินสมทบมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 7 เดือน ภายในระยะเวลา 15 เดือน</p> <p>หมายเหตุ : มาตรการนี้คงไว้ตามกฎหมายเดิม ฉบับที่เข้า สนช. ไม่มีการแก้ไขใหม่ แต่คณะกรรมการฯ ได้ขอแก้ไขเอง</p>	<p>กว่า 5 เดือน</p> <p>รวมทั้งให้ตัดประโยชน์ทดแทนที่กำหนดไว้ว่าคลอดบุตรได้เพียง 2 ครั้งเท่านั้นออก</p> <p>(เนื่องจากประชากรของประเทศลดลงอย่างมาก และขาดแคลนวัยแรงงาน จึงไม่ควรกำหนดจำนวนบุตรไว้)</p>	
(24)	<p>ในกรณีที่ผู้ประกันตนทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน และการทุพพลภาพนั้นมีระดับความสูญเสียรุนแรงตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนด มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ในอัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้างตลอดชีวิต (กฎหมายเดิมไม่มีการกำหนดเรื่องนี้ไว้)</p>	<p>ไม่มีการแก้ไข</p>	-
(25)	<p>กำหนดเรื่องการจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย โดยได้ระบุว่า</p> <ul style="list-style-type: none"> - ถ้าก่อนถึงแก่ความตาย ผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่ 36 เดือนขึ้นไป แต่ไม่ถึง 120 เดือน ให้จ่ายเงินสงเคราะห์เป็นจำนวนเท่ากับร้อยละ 50 ของค่าจ้างรายเดือนที่คำนวณได้ตามมาตรา 57 คูณด้วย 3 - ถ้าก่อนถึงแก่ความตาย ผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบมาแล้ว 120 เดือนขึ้นไป ให้จ่ายเงินสงเคราะห์เป็นจำนวนเท่ากับร้อยละห้าสิบของค่าจ้างรายเดือนที่คำนวณได้ตามมาตรา 57 คูณด้วย 12 	<p>แก้ไขใหม่ โดยมีการเปลี่ยนแปลงตัวคูณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ถ้าก่อนถึงแก่ความตาย ผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่ 36 เดือนขึ้นไป แต่ไม่ถึง 120 เดือน ให้จ่ายเงินสงเคราะห์เป็นจำนวนเท่ากับร้อยละ 50 ของค่าจ้างรายเดือนที่คำนวณได้ตามมาตรา 57 คูณด้วย 4 - ถ้าก่อนถึงแก่ความตาย ผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบมาแล้ว 120 เดือนขึ้นไป ให้จ่ายเงินสงเคราะห์เป็นจำนวนเท่ากับร้อยละห้าสิบของค่าจ้างรายเดือน ที่คำนวณได้ตามมาตรา 57 คูณด้วย 12 	-

ข้อ	สาระสำคัญที่กำหนดไว้ในร่างกฎหมายฉบับที่เข้าสู่การพิจารณาของ สนช. วาระ 1	สาระสำคัญใหม่ที่ถูกแก้ไขโดยคณะกรรมการวิสามัญฯ	ประเด็นที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ได้ขอแปรญัตติ
	ค่าจ้างรายเดือน ที่คำนวณได้ตามมาตรา 57 คูณด้วย 10		
(26)	ขยายความคุ้มครองให้ผู้ประกันตนซึ่งเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังและเสียชีวิต มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีเสียชีวิต (กฎหมายเดิมไม่มีการกำหนดเรื่องนี้ไว้ ระบุเพียงเรื่องทุพพลภาพเท่านั้น)	ไม่มีการแก้ไขถ้อยคำ แต่แก้ไขการจัดวรรคตอนและย่อหน้าเท่านั้น	-
(27)	กำหนดประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตรจำนวนคราวละไม่เกิน 2 คน ทั้งนี้บุตรดังกล่าวต้องไม่รวมถึงบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกเป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น (กฎหมายเดิมระบุว่าต้องเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น กฎหมายใหม่ตัดประโยค “ชอบด้วยกฎหมาย” ออกไป)	ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตรจำนวนคราวละไม่เกิน 2 คน <u>ขอแก้ไขใหม่เป็น 3 คน</u> (เพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกันตนมีบุตรเพิ่มขึ้น)	-
(28)	กำหนดให้ผู้ประกันตนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย สามารถเลือกใช้สิทธิรับเงินบำนาญชราภาพได้ เมื่อความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลง ไม่ว่าจะส่งเงินสมทบครบ 180 เดือนหรือไม่ก็ตาม และไม่ประสงค์จะพำนักอยู่ในประเทศไทย ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (กฎหมายเดิมไม่มีการกำหนดเรื่องนี้ไว้)	ไม่มีการแก้ไข	นายวัลลภ ตังคณานุก์ษ์ และพลเรือเอกวัลลภ <u>เกิดผล</u> ขอตัด ถ้อยคำในมาตราดังกล่าวนี้ออกทั้งหมด โดยเห็นว่ามีความแตกต่างและไม่เป็นธรรมกับผู้ประกันตนซึ่งมีสัญชาติไทยที่ไม่สามารถขอรับได้ ซึ่งจะขอรับได้เมื่ออายุ 55 ปี
(29)	ผู้ประกันตนที่ไม่มีทายาทและเสียชีวิตลงก่อนที่ตนเองจะได้รับประ	แก้ไขใหม่เป็นดังนี้	-

ข้อ	สาระสำคัญที่กำหนดไว้ในร่างกฎหมายฉบับที่เข้าสู่การพิจารณาของ สนช. วาระ 1	สาระสำคัญใหม่ที่ถูกแก้ไขโดยคณะกรรมการวิสามัญฯ	ประเด็นที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ได้ขอแปรญัตติ
	<p>โยชน์ทดแทนชราภาพ สามารถทำหนังสือระบุบุคคลผู้มีสิทธิรับเงินบำนาญชราภาพไว้ล่วงหน้าได้ (กฎหมายเดิมไม่มีการกำหนดเรื่องนี้ไว้)</p>	<p>กำหนดให้ผู้ประกันตนที่ไม่มีทายาทและเสียชีวิตลงก่อนที่ตนเองจะได้รับประโยชน์ทดแทนชราภาพ สามารถทำหนังสือระบุบุคคลผู้มีสิทธิรับเงินบำนาญชราภาพไว้ล่วงหน้าได้ ให้มีสถานะเป็น “ทายาท” เหมือนกับทายาทผู้มีสิทธิ ซึ่งได้แก่ บุตร สามีหรือภรรยา ปิตาและมารดา โดยให้ได้รับ 1 ส่วน</p> <p>(กฎหมายฉบับ 2533 ไม่ได้ระบุไว้)</p>	
(30)	<p>ในกรณีที่ผู้ประกันตนไม่ได้ทำงานเนื่องจากเหตุสุดวิสัย หรือนายจ้างไม่ให้ทำงานเนื่องจากมีเหตุสุดวิสัย ทำให้ไม่สามารถประกอบกิจการได้ตามปกติ</p> <p>เมื่อผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน และต้องอยู่ภายในระยะเวลา 15 เดือนก่อนที่ผู้ประกันตนไม่ได้ทำงาน ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน</p> <p>ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>(กฎหมายเดิมไม่มีการกำหนดเรื่องนี้ไว้) ดูมาตรา 79/1</p>	ไม่มีการแก้ไข	-
(31)	กำหนดบทยกโทษกรณีที่นายจ้างไม่ยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบภายในกำหนดเวลา	ไม่มีการแก้ไข	-

ข้อ	สาระสำคัญที่กำหนดไว้ในร่างกฎหมายฉบับที่เข้าสู่การพิจารณาของ สนช. วาระ 1	สาระสำคัญใหม่ที่ถูกแก้ไขโดยคณะกรรมการวิสามัญฯ	ประเด็นที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ได้ขอแปรญัตติ
	เหตุผลเพื่อเป็นมาตรการบังคับให้นายจ้างต้องยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบ (กฎหมายเดิมไม่ได้กำหนดในกรณีนี้ไว้) ตามตรา 97		
(32)	ในร่างฉบับที่เข้าสู่การพิจารณาของ สนช. ไม่มีการระบุไว้	มีการเพิ่มเติมมาตราที่ 44 /1 เข้ามา โดยระบุว่า พระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามพ.ร.บ. ประกันสังคม พ.ศ.2533 ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนในวันประกาศใช้ พ.ร.บ.ฉบับแก้ไขนี้ให้ยังคงใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. ฉบับนี้	-

นอกจากนั้นแล้ว คณะกรรมาธิการฯ ยังได้ตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติมเพื่อเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ดังนี้

(1) หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้ประกันตน ควรมีการหารือกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งวิธีการที่เหมาะสม ทั้งนี้ผู้แทนฝ่ายนายจ้างควรมาจากผู้ประกอบการที่ขึ้นทะเบียนผู้ประกันตนด้วย

(2) สิทธิประโยชน์ทดแทนกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยนั้น ให้สำนักงานประกันสังคมและสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จัดทำระบบฐานข้อมูลและระบบการส่งต่อเกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้พิการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อไม่ให้ถูกปฏิเสธการใช้สิทธิ

(3) สำนักงานประกันสังคมควรปรับปรุงแบบการสื่อสารต่อผู้ประกันตนให้ได้รับรู้สิทธิของตน และมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้อง

(4) การโอนย้ายสิทธิไปเป็นสมาชิกกองทุนอื่นของรัฐ และให้มีสิทธิได้รับเงินสมทบที่ได้นำส่งเข้ากองทุนคืน โดยโอนเงินดังกล่าวนี้ให้กับกองทุนที่รับโอนไป เห็นว่าในร่างกฎหมายฉบับแก้ไขที่รับหลักการเรื่องนี้ในวาระ 1 ไม่ได้ระบุไว้ จึงไม่อาจแก้ไขเพิ่มเติมได้

(5) ในอนาคตหากมีการแก้ไขกฎหมายประกันสังคม ควรมีการประชาสัมพันธ์รับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง

ประการสำคัญ ถ้าถามว่า “มีอะไรใหม่บ้าง” ในร่างกฎหมายที่คลอดออกมา นี้ นอกเหนือจากในเรื่องของประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกันตน ทั้งการขยายความคุ้มครองกลุ่มเป้าหมายให้มากขึ้น ได้แก่ ลูกจ้างชั่วคราวของส่วนราชการ, คนทำงานบ้านที่ได้มีการประกอบธุรกิจรวมอยู่ด้วย, กลุ่มลูกจ้างที่ไปทำงานต่างประเทศ รวมถึงในกลุ่มแรงงานนอกระบบกลุ่มต่างๆที่นอกเหนือจากที่กฎหมายประกันสังคมได้ระบุไว้ กับการเพิ่มสิทธิประโยชน์และลดหรือยกเลิกเงื่อนไขที่เป็นการจำกัดสิทธิแก่ผู้ประกันหรือผู้มีสิทธิเท่านั้น นอกนั้นแล้วก็เป็นเพียงการปรับปรุงองค์ประกอบและที่มาของคณะกรรมการประกันสังคม ที่ปรึกษา กรรมการการแพทย์ การเพิ่มเติมกรรมการตรวจสอบ และกำหนดบทบัญญัติในการลดหย่อนเงินสมทบในกรณีที่เกิดภัยพิบัติ เพื่อลดรายจ่ายให้แก่ นายจ้างและผู้ประกันตน

พบว่า มี 4 เรื่องที่น่าสนใจอย่างยิ่ง ได้แก่

- (1) การเพิ่มคณะกรรมการตรวจสอบเข้ามาอีกคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบการบริหารกองทุนให้เกิดความโปร่งใส แต่ทั้งนี้การได้มาของคณะกรรมการนั้นก็ยังคงเป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนด
- (2) ผู้แทนที่มาจากฝ่ายลูกจ้างกับฝ่ายนายจ้างให้มาจากการเลือกตั้ง โดยให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของผู้แทนทั้ง 2 กลุ่มร่วมด้วย แต่ทั้งนี้ระเบียบการได้มาก็เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนด
- (3) กรณีของเงินสมทบของผู้ประกันตนในมาตรา 40 ที่ผ่านมานั้น เครือข่ายแรงงานนอกระบบได้มีการเรียกร้องเสมอมา ให้มีการปรับแก้ไขอัตราเงินสมทบของรัฐให้ได้สัดส่วนที่เป็นธรรมกับที่ผู้ประกันตนสมทบ แต่ทุกครั้งที่มีการพิจารณาในรัฐสภายามที่มีการแก้ไขกฎหมายประกันสังคม กลับไม่สามารถผลักดันประเด็นนี้ได้เลย และนี่อาจเป็นครั้งแรกที่มีการแก้ไขให้อัตราเงินสมทบของมาตรา 40 ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของเงินสมทบที่ได้รับจากผู้ประกันตน
- (4) ในกรณีที่ผู้ประกันตนไม่ได้ทำงานเนื่องจากเหตุสุดวิสัย หรือนายจ้างไม่ให้ทำงานเนื่องจากมีเหตุสุดวิสัยทำให้ไม่สามารถประกอบกิจการได้ตามปกติ ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน ซึ่งในกฎหมายเดิมฉบับปี 2533 ไม่มีการกำหนดเรื่องนี้ไว้ และส่งผลต่อผู้ประกันตนโดยเฉพาะในกลุ่มแรงงานในระบบที่นายจ้างประสบอุทกภัยเมื่อปี 2554 และต้องปิดโรงงาน หรือกรณีในกลุ่มลูกจ้างที่นัดหยุดงานหรือถูกปิดงานจากนายจ้างอันเนื่องมาจากข้อพิพาทแรงงานตาม พ.ร.บ.แรงงานสัมพันธ์ พ.ศ.2518 ที่ต้องหยุดงานเป็นเวลานานและไม่ได้รับค่าจ้าง ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นผู้ว่างงาน แต่กลับไม่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีดังกล่าวนี้

อย่างไรก็ตามท้ายที่สุดแล้วมีความจำเป็นต้องตระหนักอย่างยิ่งยวดด้วยว่า แท้จริงปัญหาสำคัญของกองทุนประกันสังคม คือ การบริหารจัดการโดยภาคราชการที่ยังขาดการมีส่วนร่วมจากผู้ประกันตนที่เป็นเจ้าของเงินตัวจริง ไม่มีการกระจายอำนาจตามหลักธรรมาภิบาล การบริหารจัดการที่ยังขาดความเป็นมืออาชีพ แม้มีคณะกรรมการตรวจสอบเพิ่มเข้ามาอีกคณะหนึ่งแล้ว แต่ก็เชื่อว่าจะเป็นหลักประกันที่จะแสดงให้เห็นถึงการบริหารงานที่โปร่งใสและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งก็ยังไม่มีคณะกรรมการการลงทุนที่มีแผนการลงทุนที่ชัดเจน สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ รวมถึงความเป็นอิสระของสำนักงานประกันสังคมที่จะไม่ถูกแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง ที่พร้อมจะเข้ามา “ล้วงลูกและครอบงำการบริหารงานผ่านประธานกรรมการประกันสังคมได้อยู่ตลอดเวลา นี้ไม่นับว่าความไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายอีกหลายกลุ่มที่ยังตกหล่นไปจากการคุ้มครองโดยกฎหมายฉบับนี้

เหล่านี้ต่างหาก คือ ประเด็นที่เป็น “หัวใจสำคัญ” ที่พึงจักต้องได้รับการแก้ไขและพิจารณาอย่างจริงจัง